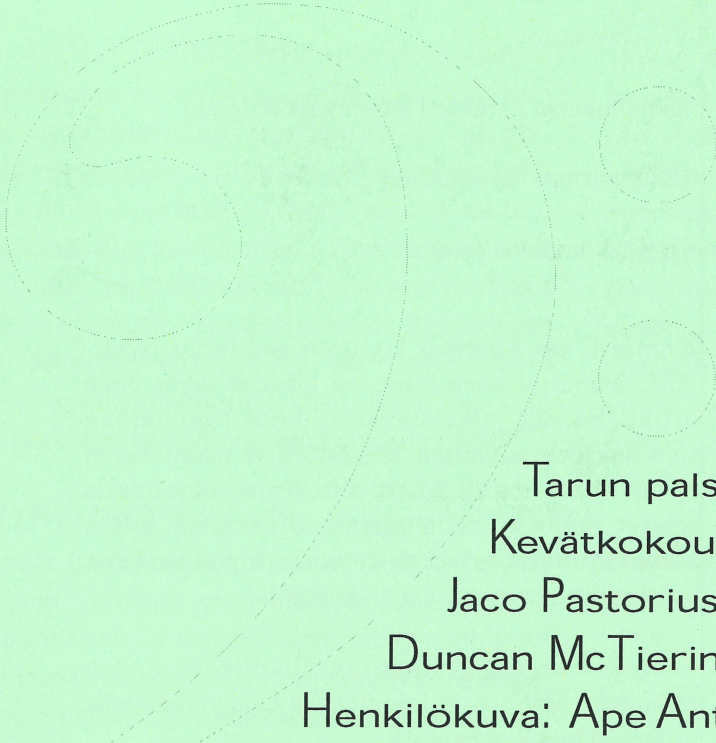

C k o n t r a

2 / 2001

Tarun palsta
Kevätkokouskutsu
Jaco Pastorius -artikkeli
Duncan McTierin mestarikurssi
Henkilökuva: Ape Anttila
Valokeilassa Panu Pärssinen
Kilpailukutsu - nuorten kontrabassokilpailu
Tarkastelussa orkesterikirjallisuus

Kontra

Suomen kontrabassoklubi Ry:n jäsenlehti

17. vuosikerta
Painos 150 kpl

Päätoimittaja: Anna Rinta-Rahko
☎ 050-587 3010
✉ arinta@siba.fi

Toimituskunta: Miika Asunta
Sami Koivukangas
Taru Tiisanen

Taitto: Mikko Kujanpää
☎ 040-562 4564
✉ mkujanpa@siba.fi
Vanha viertotie 21/218
00350 Helsinki

Kopiointi ja jakelu: Reijo Jukarainen
Kerasivu Oy
☎ 09-2948383

ISSN 0780-5519

SUOMEN KONTRABASSOKLUBI RY

Perustettu vuonna 1976

Hallitus:

pj Miika Asunta
✉ Miika.Asunta@saunalahti.fi
☎ 045-677 7842

vpj Sami Koivukangas
✉ sami.koivukangas@pp.htv.fi
☎ 050-346 7608

siht. Tuure Koski
☎ 040-551 5311

jäsenet Katri Tuomennoro
Julius Pyrhönen
Anna Rinta-Rahko
Petri Ainali

taloudenhoitaja ja jäsenrekisteri: Sami Koivukangas
(yhteystiedot yllä)

markkinointisihteeri:
Katri Tuomennoro
☎ 050-569 1205

Sisältö 2/2001:

Pääkirjoitus	3
Puheenjohtajan palsta / in memoriam	4
Kevätkokuskutsu	5
Ilmoitusasiat	7
Tarun palsta	8
Jaco Pastorius	11
Rahastonhoitajan kuulumisia	13
Henkilökuva: Ape Anttila	16
Valokeilassa Panu Pärssinen	17
Tarkastelussa orkesterikirjallisuus	18
Yleisönosasto	20
Kilpailukutsu / nuorten kontrabassokilpailu	21
Colourstrings -symposium	22
Osoitteenmuutoslomake	26

Kontra-C on Suomen kontrabassoklubin jäsenlehti, johon jokainen jäsen voi lähettää myös omia artikkeleitaan julkaistavaksi. Jutut toimitetaan toimitukseen mieluiten sähköpostitse osoitteeseen mkujanpa@siba.fi. Microsoft Word -ohjelmalla tehdyt tiedostot, konekirjoitusliuskat ja selvät käsinkirjoitetut artikkelit otetaan myös vastaan, postiosoite sijaitsee taittajan kohdalla.

Seuraava Kontra-C ilmestyy viikolla 37, johon tarkoitettu aineisto on toimitettava lehden taittajalle viimeistään 3.9. mennessä.

Pääkirjoitus

Toppatakkien aika on ohi, talvisaappaat joutavat kellariin! Ajatus kesälomasta pyrkii väkisinkin mieliin tässä vaiheessa kevään tuloa. Vaikka puut nököttävät vielä alastomina, tuntuu juhannuskin jo huomispäivältä kun aurinko hullaannuttaa heikkomielisimmät säteillään. Itse kävin varmuuden vuoksi oikein etelässä asti tarkistamassa että niitä lämpimiä kesäpäiviä ja linnunmaitoisia suvi-iltoja on vielä olemassa, ettei tule kasvihuonekatastrofi ja jääkausi. Tuloillaan se on, valoisassa kevätillassa voi kuulla lintujen iltakonserttia kuin heinäkuun ehtoon.

KEVÄTKOKOUSKIN lähestyy (varma kesän merkki!) ja klubimme syksyistä 25-vuotisjuhlaa suunnitellaan lauanataille 1.9. Mestarikurssi saatiin marraskuulle ja kaupan päällisiksi Duncan McTier pitää resitaalinkin. Suomen ainoa sivutoimisen bassolehtoraatin virka täytetään kevään aikana, joten elämme mielenkiintoisia aikoja.

TÄNÄ LUKUVUONNA olen mietiskellyt soitonopetuksen kiemuroita, sillä uskaltauduin vihdoin opiskelemaan pedagogisia taitoja. Ensimmäistä pitämääni soittotuntia jännitin varmasti enemmän kuin oppilaani. Oman vajavaisuuteni ymmärtäneenä olin kauhistellut ajatustakin opettaa asioita joiden täydellinen hallinta on itseltäni valovuosien päässä. Täydellinen ei kenenkään sentään tarvitse olla, eikä se liene vielä nykyteknologialla mahdollistakaan. Olen siis vain yrittänyt parhaani ja oppinut siinä sivussa itsekin.

SOITONOPETTAJAN rooli ammattiopetuksessa on nyt ajankohtainen kun Sibelius-Akatemiaan valitaan uusi bassolehtori. Tuskin millään muulla alalla on vuosisatojen ajan säilynyt tällainen mestarin ja kisällin oppisuhteen perinne. Suomi on yksi niistä onnekaista maista, joissa soitinopetus on yksilöopetusta alusta alkaen. Tällaisessa henkilökohtaisuudessa on toki ongelmansakin, kyse kun ei aina ole pelkästään soittamaan opettamisesta vaan myös kasvatukselta, ainakin musiikillisesta.

MILLAINEN on hyvä opettaja? Oli kysymyksessä sitten alkeis- tai ammattiopetus, vaaditaan opettajalta soittotaidon lisäksi paljon muutakin. Tuon "muun" merkitys vähenee oppilaan kasvaessa, mutta tärkeää on aina opettajan kokonaisvaltainen läsnäolo opetustilanteessa, se että hän on aidosti innostunut ja kiinnostunut työstään. Opettaminen on halua jakaa siitä mitä itse osaa. Musiikkia ja soittamista on vaikea konkretisoida, siksi opettajalla tulisi olla psykologista silmää jotta hän voisi vaistota miten kukin oppilas asian parhaiten oivaltaa. Opettajalla pitää olla niin syvälinen näkemys musiikista ja soittamisesta ettei hänen oppilaistaan tule pelkkiä kopioita.

LEHTORIN VIRKAA hakevien tulee täyttää heille asetetut pätevyysvaatimukset, mustaa valkoisella. Tärkeimmät ominaisuudet taitavat silti olla kapulakielen tavoittamattomissa.

MESTARIKURSSEILLA törmää välillä varsin hätkähdyttäviinkin opettajapersoonallisuuksiin. Jälkeenpäin itsellä saattaa olla epätietoinen olo siitä mitä omilla soittotunneilla oikeastaan tapahtui. Silti mukaan tarttuu tietoa, taitoa ja ideoita kun seuraa muitten tunteja. Suomessa soittotunteihin suhtaudutaan niin henkilökohtaisina, ettei sinne viitsi muut tuppautua. Kannattaisi silti. Mestarikurssit eivät vastaa sitä pitkäjänteistä työtä, jota opiskeluaikana tehdään oman opettajan kanssa. Gurut eivät useinkaan jaksa kymmenettä kertaa pohtia miten tuon sinun kolmossormen sais tässä toimimaan.

KIITOS kaikille omille hyvälle opettajilleni ja hauskaa kesää kaikille!

Anna Rinta-Rahko

Puheenjohtajan palsta

Taas on kiire. Vaikka kuinka oli hyvää aikaa tämänkin tekstin kirjoittamiseen, niin taas painaa työt päälle eikä keksi mitään kirjoitettavaa. Asioitahan olisi vaikka kuinka: pitäisi muistuttaa kesäleirien tärkeydestä, kiittää Koivukankaan Samia taloudenhoidosta: atk-kirjanpidosta, ja onnitella siitä, että hän selviytyi tilintarkastuksestakin ensikertalaisena kunnialla läpi! Kevätkokous on tulossa, poikkeuksellisessa paikassa kun ei parempaakaan keksitty...

Mitä vielä puuttuu: tämän lehden ilmestyessä vappu on jo mennyt ja Sibiksellekin on todennäköisesti valittu sivutoiminen lehtori.

Jäämme mielenkiinnolla odottamaan,

Miika Asunta

PS! Hauskaa ja rentouttavaa loppukevättä ja (toivottavasti joskus alkavaa) kesää kaikille.

in memoriam

Meille on kantautunut suruviesti: romanialainen bassovirtuoosi *Ovidiu Badila* (s. 1962) kuoli perjantaina 23.3. sydänkohtaukseen. Badila voitti mm. 1987 Bottesini-kilpailun, ja on sittemmin toiminut opettajana Trossingenin musiikkikorkeakoulussa Saksassa ja Sveitsissä Baselin musiikkiakatemiassa. Häneltä ilmestyi myös useita äänitteitä.

Toinen suru-uutinen tulee Berliinistä: 20.4. kapellimestari *Giuseppe Sinopoli* (s.1946) sai sydänkohtauksen kesken Aida-oopperan esityksen 3. näytöksen Berliinin Deutsche Operissa, ja kuoli myöhemmin sairaalassa.

Suomen Kontrabassoklubi ry:n sääntömääräinen kevätkokous

Aika: lauantai 19.5.2001 kello 13

Paikka: Brasserie President, Et. Rautatienkatu 4, Helsinki

Esillä sääntöjen määräämät asiat:

- toimintakertomus 2000*
- tilit ja tase 2000*
- tilintarkastajien lausunto*
- päätetään tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle*

Kahvitarjoilu.

Tervetuloa!

Duncan McTierin mestarikurssi

BRITTIBASISTI PITÄÄ MESTARIKURSSIN JA RESITAALIN

Yksi maailman huippubasisteista, Duncan McTier, saapuu vuosien tauon jälkeen Suomeen. Kansainvälisesti kysytty solisti ja Lontoon Royal Academy of Musicissa opettavan McTierin mestarikurssi järjestetään 12.-17.11. Opetus järjestetään Sibeliuksen Akatemian tiloissa ja kurssin pianistina on Anu Silvasti. Tarkempi hakumenettely julkaistaan syksyn lehdessä. Kontrabassoklubin jäsenille kurssi on ilmainen.

Duncan McTier konsertoi Sibeliuksen Akatemian "Soiva Akatemia"-sarjassa tiistaina 13.11.

Since winning the 1982 Isle of Man International Double Bass Competition, Duncan McTier has established a reputation as one of the world's foremost double bass soloists. His performances in major festivals and concert halls throughout Europe and Japan have received the highest critical acclaim and inspired comments in the press such as: magician, champion of his instrument, and pure genius.

He has appeared as soloist with many leading orchestras, including the Academy of St. Martin in the Fields, Royal Scottish National Orchestra, English and Scottish Chamber Orchestras, BBC Philharmonic Orchestra, Concertgebouw and Lausanne Chamber Orchestras with conductors Matthias Bamert, Sergiu Comissiona, Paavo Järvi and Heinrich Schiff. He has made more than fifty solo recordings for radio, television and record companies, including Philips and Denon and has recorded Sir Peter Maxwell Davies' Strathclyde Concerto No.7 for Collins Classics. His Virtuosi Records CD, Moments Musicaux, with Kathron Sturrock, was described in The Strad as containing "some of the most refined bass playing you are ever likely to hear". A new CD, Capriccio, has just been released.

Born in Stourbridge, Worcestershire, he obtained a degree in mathematics at Bristol University before joining the BBC Symphony Orchestra. After seven years as principal bass of the Netherlands Chamber Orchestra, he returned to England to concentrate on a career as soloist and chamber musician. Composers who have written works especially for him include Sir Peter Maxwell Davies, John Casken, Derek Bourgeois and John Hawkins and a new concerto by Robin Holloway has been commissioned for first performance in 1999.

Duncan McTier is Principal Professor of Double Bass at the Royal Academy of Music in London and gives masterclasses all over the world. He also holds a summer course at the Academie de Musique in Sion, Switzerland. Honours awarded him include Honorary Membership of the Royal Academy of Music and a Fellowship of the Royal Northern College of Music. He is a member of the Nash Ensemble and performs regularly with Britain's most distinguished string quartets and artists like Joshua Bell, Steven Isserlis, Nobuko Imai, Imogen Cooper and Arturo Pizarro.

Ilmoitusasioita

KLUBI JUHLII, NIINHÄN SINÄKIN!

25-vuotistaipaleemme kunniaksi järjestetään syksyllä kunnon juhlat, alustavien kaavailujen mukaan Helsingissä 1.9.2001. Ohjelmaehdotukset ja ideat otetaan innolla vastaan numerossa 050-587 30 10 (Anna).

KLUBIN NUOTTIKIRJASTO SIIRTYY

Suomen kontrabassoklubin nuottikirjasto siirretään säilytettäväksi Kansallisoopperan tiloihin Helsinkiin. Kokoelma on toistaiseksi vaatimaton, mutta valikoimaa laajennetaan. Kirjasto keskittyy hankinnoissaan bassokonserttojen orkesterimateriaaleihin ja kamarimusiikkiteoksiin. Ohessa on kirjaston teosluettelo. Kannattaa tehdä hankintaehdotuksia! Tiedusteluissa ja kehittämisideoissa voi kääntyä Miika Asunnan (puh 045-67 77 842) tai Sami Koivukankaan (puh 050-34 67 608) puoleen.

BASISTEILLA SISÄPIIRIN TIETOA DOPINGISTA!

Nyt kun Lahden hiihtokisojen kovimmat kuohut ovat laantuneet, Kontra C tekee paljastuksen josta skandaaleja rakastavat iltapäivälehdet saavat taas uusia kohulööppejä. Kontra C:ssä nimittäin julkaistiin jo loppuvuodesta 1997 enteilevä artikkeli, josta ohessa suoria lainauksia:

Nuutinen kärehti. Intsu seisoj vessan ovella ja totesi heti, että dopinkia käytetään. Nuutinen vähän häkeltyi, mutta nykäisi joutuisasti housunsa ylös, nieleskeli suussa olevat tuotteet näkymättömiin ja kielsi kaiken. Alkoi kamala mediamyllytys. "Basisti paransi suoritustaan kasvuhormoneilla!" kirkui iltapäivälehti. "Doupattu muusikko nykästeli konserttitalon vessassa!" toinen lööppi ulvoi. "Ammattikunnan maine saanut pahan kolauksen", otsikoi pari päivää myöhemmin arvovaltainen päivälehti.

Mutta Nuutinen ei ollut kohinasta millänsäkään. Kävi töissä niinkuin ennenkin ja totesi, ettei eroa. Ja sitten tapahtui se mitä tapahtuman piti: konserttikävijöiden määrä räjähti kasvuun! Jokainen halusi nähdä Doping-Kamariorkesterin ja kuulla erityisesti "bassohormooni" Nuutisen soitantaa. Lippuja jonotettiin tuntikausia ja ylimääräisetkin esitykset myytiin hetkessä loppuun.

MYYDÄÄN

3/4 kontrabasso, Rubner vuodelta 1981
sekä nahkainen bassopussi ja ranskalainen jousi.
hp 35 000 mk.
Tiedustelut:

Leo Hietakangas puh 0400-876 111
Mäntykuja 17
60100 Seinäjoki

Tarun palsta

Terve! Nytpä valaisen teitä basson kanssa lentämisen taidoista. Kyse ei ole siitä, että pääsiäisnoitailu olisi jäänyt pahasti päälle tai siitä, että Harry Potter olisi nyt sekoittanut pääni lopullisesti. Viime palstalla kertoilin matkustamisesta basson kanssa kaikissa muissa menopeleissä paitsi lentokoneissa. Jos siis tajusit säilyttää viime kontra-C-lehden numeron, sinulla on nyt hallussasi kaikki tieto, mitä tarvitset liikkuaksesi sulavasti soittimesi kanssa minne vain maailmassa! Tosin asia lienee niin, että parhaiten kaiken oppii kokeilemalla itse vaikka kantapään kautta.

Radion sinfoniaorkesterin varaäänenjohtaja **Kati Salovaara** on opiskellut kontrabassonsoittoa mm. Lontoossa ja Berliinissä ja matkustellut usein soittimensa kanssa lentokoneessa. Siksi kyselin häneltä kokemuksia ja vinkkejä.

Kati ilmoittaa jo lentolippua tilatessaan, että hän matkustaa basson kanssa. On hyvä tiedottaa lentokentän väkeä tilaa vievästä matkatavarasta ja jättää aikaa sen koneeseen kuljettamiseen. Basso viedään yleensä aina koneen ruumaan eri osastoon ja eri reittiä kuin matkalaukut.

- Yhden ainoan kerran Lontoossa sain viedä basson itse koneen ruumaan perille asti. Onneksi koskaan ei ole sattunut mitään. Soitin on säilynyt ehjänä, vaikka olen kuljettanut sitä pelkässä pehmeässä pussissa. En silti uskalla suositella sitä tapaa, vaan kannattaa laittaa basso kovaan koteloon, jos matkustaa lentokoneella. Tosin sekään ei ole aina auttanut, sillä olen kuullut, että bassoja on särkynyt lentomatkalla, vaikka ne ovat olleet kovassakin kotelossa. Voi olla, että lastaajat uskaltavat heitellä kovia koteloita liiankin kovakouraisesti, kun luottavat että ne kyllä kestävät. Pelkässä topatussa pussissa olevaa soitinta tajutaan ehkä käsitellä hellävaraisemmin.

Harvalla soittajalla itsellään on kova lentokotelo bassolle. Jos matkustaa harvoin lentäen, sellaista kannattaa kysellä lainaksi tai vuokralle ammattiorkestereista tai -oppilaitoksista. Kova kotelo ei mahdu pienimpiin henkilöautoihin, vaan sen kuljettamiseen tarvitaan farmarimallinen auto. Se kannattaa mainita taksia lentokentälle tilatessa.

Kova kotelo on melkoisen kömpelö kuljetettava ja painaa basso sisällään todennäköisesti enemmän kuin matkatavaroille sallitut 20 kiloa. Pitääkö siitä maksaa ylipainomaksua?

-Minulta ei ole koskaan pyydetty maksua ylipainosta. Käytäntö kuulemma vaihtelee paljon lentokentän ja jopa virkailijan mukaan.

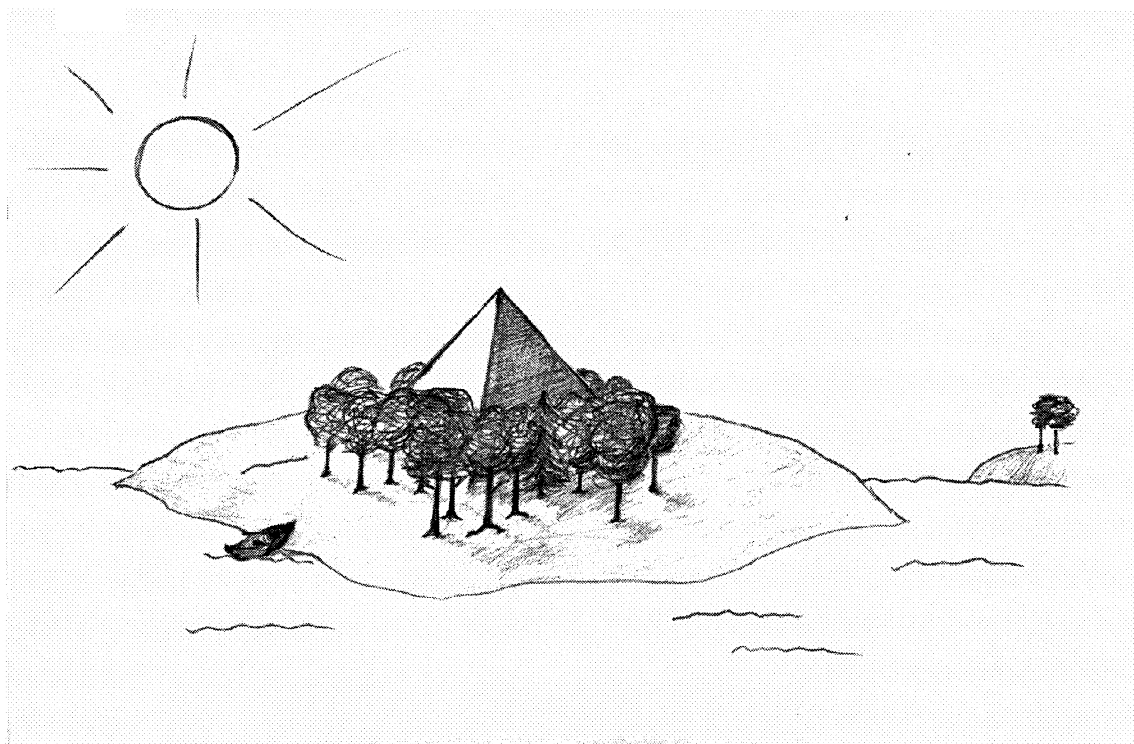
On muutamia yleisesti hyväksi havaittuja keinoja, joilla ikävän isoja ylipainomaksuja voi yrittää välttää. Kannattaa käyttää mieluummin mustaa kuin valkoista koteloa, koska musta väri saa kotelon näyttämään pienemmältä. Koteloa ei kannata raahata check-in-pisteen viereen, vaan jättää kauemmas ja mielellään kyljelleen, jolloin optinen harha taas hiukan keventää ja kutistaa sitä. Voihan toki olla, että isoa koteloa on hankala punnita ja todeta ylipainoiseksi matkalaukuille suunnitellussa kapeassa puntarissa.

Huhu kertoo, että joku basisti olisi joskus saanut vietyä soittimen koneen matkustamoon mukanaan. Liekö se sitten helpompaa kuin koneen ruumassa kuljettaminen?

Tässä kaikki tällä kertaa. Jos haluat kertoa tällä palstalla kollegoille pistämättömiä vinkkejä tai vaikka varottavia kauhukokemuksia basson kanssa lentämisestä, voit lähettää niitä minulle. Osoite löytyy tämän lehden sivulta ?.

Hyvää kevättä!

Taru

— — — R — O — — UI

S — — R — — S —

Jaco Pastorius

Kontrabassoklubin täyttäessä pyöreitä vuosia myös armoitetun bassotaituri Jaco Pastoriuksen syntymästä tulee tänä vuonna kuluneeksi tasan 50 vuotta. KontraC:n taittaja vannoutuneena Jaco-fanina päätti kantaa kortensa kekoon.

Joulukuun ensimmäisenä päivänä, vuonna 1951, Jack Pastorius Jr. ja Stephanie Haapala saivat esikoisensa, joka kasteessa sai nimen John Francis Pastorius III. Hän alkoi heti lapsena soittaa rumpuja, olivathan hänen isänsä ja hänen isoisänsä John Francis Pastorius Sr. molemmat rumpaleita. Hänellä oli kaksi veljeä, Gregory ja Rory. Vuonna 1959 Pastoriuksen perhe muutti Pennsylvanian Norristownista Fort Lauderdaleen, Floridaan. 'Jaco' Pastorius, joka sai kutsumanimensä tunnetun baseballpelaaja Jocko Conlonin mukaan, kävi koulunsa siellä ja otti ripittäytymisnimekseen Anthony'n. Virallisesti hän oli John Francis Anthony Pastorius III, mutta hänet tunnettiin lähipiireissä Jacona.

Pastorius oli lahjakas urheilija: varhaisteini-ässä hän oli lupaavimpia pelaajia baseballissa Floridan alueella. Hän oli myös ällistyttävän lahjakas rumpali.

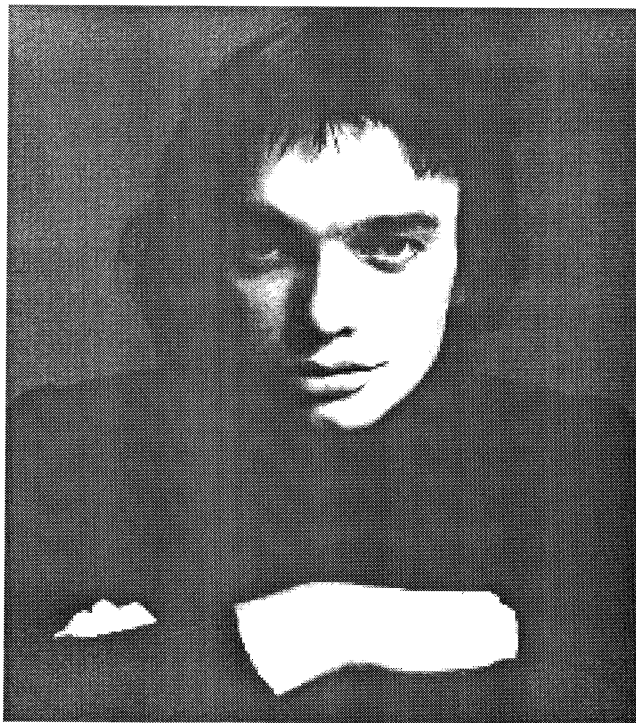
Jacosta olisi itse asiassa tullut loistava rumpali, jolle olisi loukannut vasenta rannettaan jalkapallo-ottelussa ollessaan 13-vuotias. Onnettomuus johti ranteen leikkaamiseen, joka onnistui kohtalaisesti. Vasemmasta kädestä tuli kuitenkin voimattomampi, ja se epäilemättä vaikutti Jacon uranvalintaan.

15-vuotiaana Pastorius soitti rumpuja Las Olas Brass -nimisessä yhdeksänhenkisessä cover-kappaleita esittävässä orkesterissa. Hänet kuitenkin

korvattiin kokeneemmalla rumpalilla. Yhtyeen basisti oli kuitenkin lähdössä bändistä ja Jaco otti asiakseen opetella hallitsemaan tämän instrumentin ja pian jo soittikin yhtyeessä bassoa. Ilmeisesti Jacolla oli ilmiömäinen kyky omaksua asioita, koska jo muutamassa vuodessa hän tapaili 'Continuum' -kappaleensa fraaseja.

Vuonna 1969 Jaco soitti Woodchuck -triossa, jossa Billy Burke soitti urkuja ja rumpalina toimi Bob Herzog, joka myös lauloi. Näinä aikoina Pastoriuksen bassonsoitto kehittyi musiikillisesti

valtavasti. Hän sai vaikutteita monilta muusikoilta. Hän mm. kehitti vasemman käden demppaustekniikkaa (jota hän näki basisti Carlos Garcian käyttävän) ja liitti tämän 16-osanuottien funktyyliseen soittoon, jota voi kuulla esimerkiksi kappaleella 'Come On, Come Over'

Pastorius ensimmäisen soololevynsä aikoihin

Jacon ensimmäiseltä soololevyltä. Hän oppi myös hyödyntämään bassolla hyvin käyttö kel-poisia huiluaäniä, ja kokeili myös keinoitekoisia huiluaäniä, joita myös 'Birdlandin' introssa voi kuulla. 70-luvun taitteessa Pastorius otti myös käyttöönsä nauhattoman basson, jonka hän oli itse muunnellut tavallisesta '62 Fenderin Jazz-bassosta.

Jaco Pastorius meni naimisiin Tracy Leen kanssa kesällä 1970. He olivat olleet High School aikaisia hyviä ystäviä. Tracy oli aika lailla introvertti päinvastoin kuin Jaco, joka halusi olla huomion kohteena. Sitä hän saikin seuraavassa yhtyeessään nimeltä Tommy Strand & the Upper Hand. Tässä valkoisessa soul-bändissä Jacolle tarjoutuikin mahdollisuuksia sooloiluun, mutta pääasiassa hänen antoisinta soittoaan olivat 'groovy' bassolinjat. He soittivat useimmiten muiden artistien kappaleita, kuten Herbie Hancockin 'Watermelon Man', CCR:n 'Proud Mary', tai Pee Wee Ellisin 'The Chicken' (jota Jaco oli jo Woodchuck-trion aikana soittanut).

Jaco oli vasta 19, kun hänen ja Tracyn ensimmäinen lapsi, Mary, syntyi. Tämä ilmeisesti vaikutti Jacon asenteisiin soittoa kohtaan, koska olihan hän nyt isä ja hänen täytyi kantaa huolta perheen elättämisestä. Kuten Jaco itse sanoi, "Now i gotta be the greatest bass player that ever hit the planet. I gotta go out and do something so I can make a real living at this." Jaco hankki myös lisäelantoa soittelemalla Karibianmerellä risteilevillä laivoilla reggae-calypto -tyyppistä lounge-musiikkia.

Musiikillisesti tärkeä aika koitti Pastoriukselle, kun valkoinen soul-laulaja Wayne Cochran etsi bändilleen (Wayne Cochran & the C.C. Riders) uutta basistia. Jacon vanhaa ystävää Bob Bobbingia oli pyydetty basistiksi, mutta tämä ehdotti Jacoa. Cochran järjesti Jacolle koesoiton, ja paikka yhtyeessä oli päivänselvä ensimmäisestä tahdistasta lähtien. Pastorius ei kuitenkaan heti hyväksynyt tarjousta, vaan vaati lisää palkkaa ja luvan tuoda perheensä (Tracy ja Mary) mukaan keikoille ja myös matkoille bussiin. Tässä yhtyeessä Jaco loi ystävyysuhteen bändin musiikillisen johtajan, Charlie Brentin kanssa. Jacon sävellys- ja sovitustaidot kehittyivät, ja Brent lopulta jätti

yhtyeen jättääkseen musiikillisen johtamisen Jacolle, mutta kävikin niin, että Pastorius ja Cochran ajautuivat törmäyskurssille, ja Jaco sai luvan lähteä.

Vuoden 1973 loppupuolella Pastoriuksen perheeseen syntyi toinen lapsi, joka sai nimekseen John. Jaco soitti Ira Sullivanin kvartetissa Miamin klubeissa. Pastoriuksen sävellykset, kuten 'Las Olas', '(Used to Be a) Cha Cha' ja '71+' pääsivät päivänvaloon. Seuraavana vuonna Jaco teki yhteistyötä pianisti Paul Bleyn, kitaristi Pat Methyn ja rumpali Bruce Ditmasin kanssa. He jammailivat New Yorkin jazzklubeissa Greenwich Villagen alueella ja päättivät myös nauhoittaa kappaleita studiolla. Syntyi levy 'Pastorius/Metheny/Ditmas/Bley'. Pastorius soitti myös Ira Sullivanin nimialbumin yhdellä raidalla.

Loppukesästä -74 Blood, Sweat & Tearsin rumpali Bobby Colomby tapasi Jacon vaimon ja yritti ilmeisestikin tehdä vaikutusta häneen. Tracyn kerrottua olevansa naimisissa maailman parhaan basistin kanssa, Colomby halusi tavata tämän. Tämä oli ällistynyt kuullessaan Jacon soittavan seuraavana päivänä jazzklubilla kappaleita kuten 'Donna Lee' tai 'Portrait of Tracy'. Colombylle oli tarjottu sopimusta Epic -levy-yhtiön kanssa, ja hän halusi selvästi tuottaa ensimmäisen levynsä. Hänen esimiehensä, Steve Popovich oli syystäkin epäileväinen Bobbyn kerrottua aikeistaan. He järjestivät koesoiton, ja loppu onkin historiaa. Sopimus Epicin kanssa syntyi 15.9.1975. Jacon debyyttilevy, 'Jaco Pastorius', on tyyllillisesti harvinaisen laaja. Avausraita on basso/conga -duo kappaleesta 'Donna Lee' ja R&B puolta edustaa 'Come On, Come Over'. Herbie Hancockin sävellystuotantoa, kuten myös hänen soittoaan, on kuultavissa raidalla 'Kuru/Speak Like a Child'.

Huiluäänien käyttö soolobassokappaleessa 'Portrait of Tracy' oli siihen aikaan täysin vallankumouksellista.

Oma sooloalbumi avasi teitä musiikki-maailmassa, mutta markkinoinnin kannalta soolobassoalbumi on sangen hankala tuote. Jaco jatkoi studiosessioitaan, ja osallistui Pat Methenyn 'Bright Size Life' -levytykseen. Metheny harkitsi vakavasti Dave Hollandin käyttöä basistina, mutta levyn rumpali Bob Moses sai suostuteltua Methenyn kallistumaan Pastoriuksen puoleen. Vielä samana vuonna (1975) Jaco oli tuuraamassa Blood, Sweat & Tearsissä. Tuohon aikaan yhtyeessä soittivat mm. perkussionisti Don Alias ja kitaristi Mike Stern. Varsinkin Sternistä tuli myöhemmin yksi Jacon uskollisimmista kumppaneista, ja he viettivät monta valoista ja monta vähemmän valoista vuotta musiikin merkeissä.

Vuodesta 1976 alkoi Jacon uralla uusi käänne. Weather Reportin basisti Alphonso Johnson ilmoitti jättävänsä yhtyeen, ja Zawinulin täytyi löytää uusi basisti. Pastorius oli jo aiemmin halunnut soittaa tässä yhtyeessä ja oli sinnikkäästi lähetellyt Zawinulille keikkanauhoja Ira Sullivanin yhtyeen ajoilta. Joe Zawinul muistikin tämän nuoren basistin ja hän järjesti yhtyeen puhaltajan Wayne Shorterin kanssa koesoiton. Jaco soitti siellä Zawinulin sävellyksen 'Cannonball', ja heille ei jäänyt epäselvyyttä Jacon taidoista. Pastorius hyväksyttiin mukaan tähän yhtyeeseen, ja hän soitti (Alphonso Johnsonin lisäksi) Weather Reportin seuraavalla levyllä 'Black Market'.

Jacon mukanaolo Weather Reportissa nosti yhtyeen uudelle tasolle. Hän toi soitollaan ja läsnäolollaan lisää yleisöä (varsinkin valkoisia nuoria), ja bändin suosio kasvoi. Yhtye toimi voimakkaalla Zawinul-Shorter-Pastorius -akselilla,

ja nämä olivat myös kappaleiden säveltäjiä. Jacon rooli yhtyeessä kasvoi. Yhtyeen kasvava menestys voitiinkin suureltakin osin asettaa Pastoriuksen ansioksi. Seuraavana vuonna (1977) julkaistu 'Heavy Weather' oli jättimenestys. Jaco oli Zawinulin siivellä levyn toinen tuottaja, ja 'Teen Town' sekä 'Havona', kaksi albumin upeaa sävellystä ('Havonassa' Jaco siteeraa soolossaan Stravinskyn Kevätuhrin alkua, toim. huom.), olivat Jacon käsialaa. Lisäksi Pastorius soitti 'Teen Townissa' itse rumpuja. Levy myi kultaa (500 000 kpl) Zawinulin 'Birdlandin' ansiosta. Tätä raitaa soitettiin valtavasti radiossa, ja se yksinään nosti yhtyeen tunnettavuuden uudelle tasolle.

Weather Reportin ollessa maineensa kukkuloilla Jacon avioliitto laski jyrkkää mäkeä alas. Lukuisat kiertueet olivat vaatineet Tracyltä valtavasti energiaa ja ymmärtämystä. Jaco oli iskenyt silmänsä floridalaiseen Ingrid Hornmülleriin, joka oli alkuperältään sumatralainen kaunotar. Alkoholi oli tullut mukaan kuvioihin, ja huumeet eivät enää olleet vieras asia Jacolle. Silti Jacon suosio muusikkona oli kiistämätön. Hän voitti Down Beatin yleisö- sekä kriitikkoäänestykset vuonna 1978. Weather Report julkaisi 'Mr. Gonen', joka myi heti kultaa. Jaco erosi Tracystä vuoden -78 lopulla, ja hänen käytöksensä muuttui yhä irrationaalisemmaksi.

Peter Erskine tuli Alex Acuña'n tilalle rumpaliksi Weather Reportiin Jacon suosituksesta, ja yhtye teki Japanin kiertueen. Jacosta ja Peteristä tuli hyvät ystävät, ja se kuului rytmisektion soitossa. Vuonna 1979 Jaco esiintyi myös kitaristi John McLaughlinin ja rumpali Tony Williamsin kanssa, mutta Pastoriuksen henkinen ote lipsui ja hän sabotoi tämän trion (Trio Of Doom) keikan ja sai vihat niskoilleen. Alkoholista tuli olennaisempi osa Jacon elämää. Kuitenkin hän ja Ingrid menivät naimisiin 26.7.1979.

Samana vuonna Jaco soitti kitaristi-laulaja Joni Mitchellin *Shadows and Light* -kiertueella. Weather Reportin live-albumi '8:30', joka oli otos heidän maailmankiertueeltaan, ilmestyi myös samana vuonna. Seuraavana vuonna (1980) 'Night Passage' tuli markkinoille. Tällä levyllä kuultiin ensimmäisen kerran balladi 'Three Views of a Secret', joka osoittaa myös Jacon olleen loistava säveltäjä. Tämän levyn tiimoilta tehty Japanin kiertue oli melkoinen rasite koko yhtyeelle. Vaikka Ingrid oli mukana kiertueella, Jaco ei kyennyt hallitsemaan alkoholinkäyttöään. Hän kävi jopa väkivaltaiseksi Ingridiä kohtaan.

Pastoriuksen kiinnostus muihin projekteihin oli herännyt. Jaco teki sopimuksen Warner Bros. Recordsin kanssa soololevystä, jonka kokoonpanoksi oli muodostumassa big band. Jaco oli tuohon aikaan kysytty nimi musiikkibisneksessä. Levyä ei tehty tavanomaiseen tapaan, vaan stemmat soitettiin yksi kerrallaan, joka merkitsi produktiolle, ts. levy-yhtiölle valtavaa rahanmenoa. Hän palkkasi esimerkiksi kolmikymmenpäisen jousiorkesterin Los Angeles Filharmonikkojen soittajista, jotka soittivat kahdella kappaleella. Tämä tuli maksamaan noin 9000 dollaria, eikä näitä raitoja lopulta edes käytetty.

Jacon yhteistyö Weather Reportin kanssa alkoi rakoilla, ja tuli riitoihin Joe Zawinulin kanssa. Vuoteen 1981 sisältyi täydellisiä katastrofi-

konseritteja, mutta myös upeita musiikillisia hetkiä. Jaco Pastoriuksen toinen soololevy 'Word of Mouth' julkaistiin kesällä 1981. Ingrid tuli raskaaksi ja odotti kaksosia. Hän jäi kiertueelta pois ollakseen rauhassa kotonaan, mutta Jaco käsitti tämän loukkauksena, ja seurauksena oli henkisiä ongelmia. Jaco jätti Weather Reportin, ja he joutuivat etsimään uuden basistin. Itse asiassa vuosi 1982 olisi ollut yhtyeen sapattivuosi, mutta managerin painostuksesta he joutuivat tekemään kiertueen. Victor Bailey korvasi Jaco Pastoriuksen.

Jaco aloitti soittaa Word Of Mouth - big bändinsä kanssa, jonka debyytti oli Fort

Jaco ja nauhaton Fender - Pastorius 80 -luvulla

Lauderdaletaisessa klubissa Jacon 30-vuotissyntymäpäivänään (1.12.1981). Yhtye oli suunnaton menestys. He debytoivat seuraavan vuoden tammikuussa New Yorkissa Savoy-teatterissa, ja Pastoriuksen musiikillinen kurssi oli vaihtanut taas suuntaa, joka sai yleistä suosiota.

Kuten Jaco itse sanoi: "When you leave a group as big as Weather Report, you really have to go out with a bang". Jaco oli ollut selvänä jonkin aikaa, mutta valitettavasti sitä ei kauan kestänyt. Hän jammaili Manhattanin SoHossa viinan ja huumeen virratessa mm. Mike Sternin, David Sanbornin ja Bob Mosesin kanssa. Kesällä 1982 yhtye kiersi Japanissa, ja Pastoriuksen käyttäytyminen oli pöyristyttävää (kuten moottoripyörällä hotellin aulaan ajo) ja toisaalta itsetuhoisaa. Sitäkin käsittämättömämpää oli se, että hänet arvostettiin esimerkiksi vuoden jazzbasistiksi Guitar Playerin yleisöäänestyksessä - 82.

Ingrid synnytti kaksoset kesällä 1982, jotka saivat nimet Julius ja Felix. Jacon palattua Floridaan Ingrid pääasiassa riiteli hänen kanssaan. Hän ei halunnut nähdä eikä halunnut lapsiensa näkevän humalaista Jacoa. Pastorius suuntasikin matkansa New Yorkiin, jossa hän soitteli Word Of Mouth -yhtyeestä kootun pienemmän bändin kanssa, johon kuuluivat rumpali Kenwood Dennard, lyömäsoittaja Carol Steele, fonisti Alex Foster, trumpetisti Elmer Brown ja kosketinsoittaja Delmar Brown. Vuoden lopulla yhtye oli Italian-kiertueellaan, ja konsertit olivat erittäin vaihtelevia. Milanon konsertista tuli täysi mellakka, kun 20 000 ihmistä alkoi turhaantua Jacon käsittämättömästä käytöksestä. Vuoden lopulla yhtye kävi Japanissa, ja siellä soittivat myös steelrumpali Othello Molineaux, perkussionisti Don Alias ja trumpetisti Ron Tooldey. Kesällä 1983 Jaco otti mukaan ystävänsä Mike Sternin, joka oli potkittu Miles Davisin bändistä liiallisen viinan- ja huumeidenkäytön takia. Yhtye teki Euroopan-kiertueen, joka oli tasoltaan vaihteleva.

Jaco teki levyn 'Holiday for Pans', joka oli suurelta osin steelrumpuja ja Othello Molineauxin soittoa, ja kaupallisen markkinaraon puutteessa

Warner Bros. Records hylkäsi sen tuottamisen, ja sopimus yhtiön kanssa raukesi. Jaco koki tämän kunnianloukkauksena ja koki syviä masennuskausia. Jacon nimestä levyalalla tuli lähes kirosana. Pastoriuksen Word Of Mouth bändi hajosi väliaikaisesti.

Vuoden 1985 alussa Pastorius keikkaili jälleen Word Of Mouthin kanssa, mutta eri iltoina erilaisena kokoonpanona. Bändin jäsenillä oli omia projekteja, ja joidenkin välit Jacon kanssa olivat viileähköt. Mike Stern ja Jaco jammasivat tuohon aikaan paljon yhdessä, ja kuvioissa olivat mukana myös alkoholi ja kokaiini. Jacon suoritukset vaihtelivat täydellisestä nollasta mainioihin esityksiin. Hän sekoili Japanin kiertueella Gil Evansin orkesterin kanssa. Silti media (esim. Guitar Player) välitti kuvaa selvästä Jacosta, joka oli suosionsa huipulla. Newyorkilaisille Jaco taas oli sekopää, joka oli fyysisesti ja henkisesti loppuillaan.

Jaco tutustui näihin aikoihin naiseen nimeltä Theresa Nagell, joka oli elämäntavoiltaan Pastoriuksen kaltainen. Kävi lopulta, että Ingrid erosi, ja Jacon elämä pysyi yhtenä sekamelskana. Traagisinta oli, ettei hän voinut tunnustaa itselleen olevansa sairas. Vuoden 1985 Euroopan-kiertue sanfranciscolaisen rumpalin Brian Melvinin orkesterissa oli tavallinen kaaos. Melvin muun muassa potkittiin pois hänen omalta keikaltaan.

Pastoriuksesta oli tullut legenda ja myytti, ja hän käyttöksellään ravitsi näitä. Hänen tekemisillään ei ollut mitään rajoja, ja hän vietti aikaa Manhattanin kaduilla, tuli tutuksi pummien ja ilotyttöjen kanssa. Jaco vietiin heinäkuussa 1986 psykiatriseen hoitoon Bellevuen sairaalaan, jossa hänet diagnosoitiin maanis-depressiiviseksi (joka sinänsä ei ollut uusi asia hänen lähipiirilleen). Jaco ei katsonut silti hoidossaoloaan tärkeäksi. 'Holiday for Pans' -

Masternauhojen sekasotku sai alkunsa. Nauhat löydettiin lopulta, ja Pastorius miksasi niistä neljä kappaletta

Jaco oli vieraantunut monista ystävistään ja sukulaisistaan, ja vietti öitä kadulla, joskus ystäviensä luona, joskus vankilassa. Woodchuck-trion rumpalin Bob Herzogin kuolema järkytti Jacoa, ja nyt Pastorius meni lopullisesti sekaisin. Hänen soittokykynsä taantuivat. Hänen lapsuuskaveri, Alex Sadkin, kuoli auto-onnettomuudessa, ja Jaco oli henkisesti hajalla. Jaco luovutti floridalaiselle Gary Byrdille oikeudet 'Holiday for Pans' -nauhoihin 5000 dollarin rahasummasta.

Pastoriuksen väistämätön kohtalo tapahtui Fort Lauderdaleissa Midnight Bottle Clubilla syyskuun 12. päivänä vuonna 1987, kun hän oli hämärissä oloissa kaatunut, ja lyönyt päänsä katukiveykselle. Päässä oli lisäksi jälkiä monista iskuista. Jaco meni koomaan, ja ollessaan sairaalassa häntä pidettiin hengityskoneessa. 19. päivänä hänellä todettiin aivoverenvuoto ja hän oli käytännössä aivokuollut. 21.9.1987 klo 21.25 hänet julistettiin kuolleeksi. 25-vuotias klubin vahtimestari Luc Havan tuomittiin toisen asteen murhasta. Hän sai lähes kaksi vuotta vankeutta, mutta vapautettiin neljän kuukauden jälkeen hyvän käytöksen ansiosta.

Jacolle pidettiin kaksi-iltainen muistokonsertti, joissa kuultiin hyvin monipuolisesti Jacon tuotantoa. Pat Metheny ja Bob Moses soittivat levyn 'Bright Size Life' kappaleita, ja basistina toimivat Victor Bailey sekä Marcus Miller. Kahdestakymmenestä soittajasta muodostettu Word Of Mouth big band soitti mm. kappaleet 'Liberty City' ja 'Dania'.

Jacon merkitystä basistina on valtava, toin tuskin sanoin kuvattavissa. Hän yhdisteli linjoissaan rytmisyyden ja melodisuuden aivan

uudella tasolla kuin ennen oltiin totuttu kuulemaan. Hän löysi oman äänen. Teknisenä innovaattorina hänen ansiokseen voidaan lukea flageolettejen l. huiluaänien käytön sooloilussa ja toisaalta rytmisektiosoitossa. Hänen demppaustekniikkansa, jota hän usein yhdisteli 16-osasoittoon, oli teknisesti suvereenia. Hänen soolot olivat usein äärettömän nerokkaasti rakenneltuja niin rytmisesti kuin melodisestikin, puhumattakaan hänen basso-linjoistaan ja siitä uskomattomasta kestävyystään, jolla hän niitä soitti.

Jacon soittoa ja soittotekniikkaa on kopioitu lukemattomasti. Se, mitä Jacon soitossa on arvokkainta, on se kekseliäisyys ja uuden ja tuntemattoman jatkuva etsintä. Jacoa ei koskaan tule, mutta kenties muut ovat oppineet avaamaan korvansa. Kuten Jaco sanoi: "I've always had big ears."

Tietoa Pastoriuksesta internetistä:

www.jacopastorius.com

<http://members.aol.com/tomstr/jacodiscog.html>

<http://www.duke.edu/~wongola/jaco.html>

<http://www.jacop.net/>

<http://www.mowgli.net/jp.index2.html>

Mikko Kujanpää

Henkilökuva: Ape Anttila

ARI-PEKKA (APE) ANTTILA

OPETTAJANI Ape oli pienenä urheilija ja menomies. Vimpelissä vuonna 1966 syntynyt jazzbasisti ajeli silloin mopoilla, kalasteli ja nosti puntteja salilla. Koriksen ja jääkiekon ohella hän pelasi pesäpalloa Vimpelin Vedossa kaksitoista vuotta. Miten tällaisen kaverin voi nykyään tavata Sibelius-Akatemian käytävillä? No olihan sitä musiikkiakin. Vapaa-aika kului nuoruudessa isän tanssiorkesterin basistina ja kellaribändien kitaristina. Tämän takia hän varmaan meni kouluun Kaustisten Musiikkilukioon yläasteelta valmistuttuaan.

APE alkoi ottaa basismmin vakavasti vasta, kun Kokkolan Ari Mylläri sanoi, että hän on basistiluonne. Sama mies tartutti jazzkärpäsen. Sillä tiellä Ape on tehnyt musiikkia sellaisten kanssa, kuten Tim Hagans, Vince Mendosa, Jerry Lee Lewis, Maria Schneider, Michelle Weir, Nils Landgren ja Mercer Ellington. Kotimaisista jazzareista puhumattakaan. Kysyin häneltä parasta keikkaa. Se on kuulemma vielä tulossa. Ehkä tämä hetki koittaa oman Quartet Coyote-bändin kanssa. Katse on muutenkin eteenpäin. Ape haluaa kehittyä soittajana ja mitä tärkeintä, viettää aikaa perheen kanssa mm. "jotta noista pojista kasvais kunnon miehiä".

NYKYÄÄN on aika kiireistä, vanhasta harrastuksesta on tullut ammatti ja mies on ilmeisesti kysytty muusikko. Silti vaimo ja pojat pitävät asiat tasapainossa. Niin tekevät myös appivanhemmat, sisaret ja mopo.

Eric Francett

Valokeilassa Panu Pärssinen

Tuo kuudesluokkalainen Panu ei tainnut tietää mihin oli kättään laittamassa kun viittasi opettajan kysymykseen. Kyse oli tietenkin bassonsoitosta. Musiikinopettaja oli juuri tiedustellut olisiko luokassa ketään pitkäsormista joka haluaisi ruveta soittamaan kontrabassoa. Panulla oli pitkät sormet, joten hän viittasi. Taas yksi tapaus lisää ajopuu-teorioiden mappiin, eli miten minusta tuli basisti. Silkkää luonnonvalintaa.

Panu Pärssisen ensimmäinen opettaja oli juuri tuon musamaikan veli, Mikko Rantalainen. Parin vuoden kuluttua opettajaksi tuli Jukka Räikkönen, kunnes tie vei Imatralta Sibelius-Akatemiaan. Aluksi Panu soitti milloin kenenkin opiskelijan pedioppilaana kunnes aloitti opinnot Sibiksen nuoriso-osastolla. Arkkitehdin poikana Pärssinen harkitsi joskus kulkevasa isänsä jalanjälkiä ammatinvalinnassa, mutta sitten bassonsoitto vei mukanaan. Hyvä kannustin oli myös soittaminen Imatran orkesterissa, varsinkin kun siitä myös maksettiin: harjoituksesta 30 ja konsertista 50 mk.

Ammattiopinnot Sibelius-Akatemiassa sujuivat Olli Kososen johdolla. Mestarikurssejakin Panu on kolunnut kiitettävästi. "Parina kesänä kävin Duncanin (McTier) kurssilla Sionissa, Suomessa olen ollut ainakin Toshevin, Postan, Petracchin ja Laineen kurseilla. Kurssit avasivat perspektiiviä, ne opettivat paljon. Kannattaa ehdottomasti käydä monilla opettajilla. Ja kenen tahansa oppilaana onkin, yrittää tunnilla tehdä asiat niinkuin opettaja sanoo. Kotona voi sitten puntaroida asioita ja seuloa niistä itselleen sopivat", Panu sanoo. Kilpakentilläkin on tullut käytyä: "Vuonna 90 lähdettiin Matin (Tegelman) ja Henkan (Dunderfelt) kanssa Geneveen bassokisoihin. Edellisen illan tsemppauksella kaikkien menestys alkuerissä oli yhtäläinen", Panu kertoo arvoituksellisesti. Hauskaa siis oli.

Pärssinen on Tapiola Sinfoniettan alkuperäisjäseniä. Viimeiset kaksi vuotta hän on kuitenkin ollut Tapiolasta virkavapaalla tultuaan valituksi Radion Sinfoniaorkesteriin äänenjohtajaksi. Nyt Panu on kuitenkin ilmoittanut palaavansa Tapiola Sinfoniettaan. "Radion orkesteri on hieno työpaikka

ja olen viihtynyt mainiosti työkavereitten kanssa. Kamariorkesterissa, kuten Tapiolassa, saa kuitenkin oman äänensä paremmin kuuluviin, se on tasaveroisempi työyhteisö kuin iso sinfoniaorkesteri. Asian voisi sanoa vaikka niin että teen mieluummin käsin hienon mäkiauton kuin liukuhihnalla mercedeksiä." Päätöstä ovat varmasti kypsyttäneet myös perhesyyt. Panu asuu perheineen Espoossa, vaimo toimii lastentarhanopettajana ja heillä on kolme lasta. "Työmatkani on olennaisesti lyhyempi kun käyn töissä Tapiolassa, myös lasten harrastukset ovat siellä. Radion orkesteri tekee vuosittain paljon ja pitkiäkin ulkomaanmatkoja. En halua olla poissa kotoa niin paljon."

Miten isossa sinfoniaorkesterissa soittaminen on sitten eronnut kamariorkesterin työskentelystä? "Soittoihauteeni ei ole muuttunut kamariorkesterista, samat ideaalit toimivat isommassakin porukassa. Isossa sektiassa pitää olla enemmän pomona kuin pienessä, jossa monet asiat kulkevat sanattomina viesteinä. Isossa ryhmässä asiat pitää sanoa ääneen jotta viesti välittyisi joka pulttiin." Tapiolassa ollaan tunnetusti oltu ahkeria stemmaharjoitusten pitäjiä. Pärssinen toi stemmiskulttuurin myös Radion orkesteriin. "Isossa sektiassa yhteneväisen soiton vaatimus korostuu jopa enemmän kuin pienessä. Syksyllä pidettiin varmaan 11 stemmistä. Soitetaan meneillään olevan ohjelman paikkoja, nykyään vähemmän niitä tikutuksia ja enemmän soinnin kannalta keskeisiä kohtia. On järkevämpää harjoitella niitä kuin hioa hiki hatussa sitä parin sekunnin rymistystä jossa koko orkesteri soittaa täysillä." Onko ohjelmisto sitten ollut erilaista isossa sinfoniakokoonpanossa? "Yllättävän paljon on ollut samoja teoksia. Mutta kyllä niitä klassikoita on kivempi ilman tulppia soittaa."

Bassonsoitonopiskelijat valittavat ettei stemmasoittoa opeteta tarpeeksi, jos ollenkaan. Miten itse olet oppinut orkesterisoiton saloja? "Orkesterisoitto vaatii kyllä eri asioita kuin soolojen soittaminen, kokemus opettaa. Itse olen hyötynyt ja oppinut paljon kolleegoistani, esimerkiksi Tapiolassa Tegelmanin Matista joka kysymyksillään on pakottanut minut pohtimaan asioita.

Tarkastelussa

Konserttitaltointien kuunteleminen on myös hyödyllistä, kuulee miltä se soitto oikeasti kuullostaa. Ja sitten tietysti ne stemmikset, ne on tosi tärkeitä. Myös kamarimusiikin soittamisesta on apua orkesterityöskentelyssä. Tapiolassa ollaan aina oltu innostuneita kamarimusiikista, sitä on kiva tehdä."

Panu Pärssinen on yksi Sibelius-Akatemien sivutoimisen bassolehtoraatin hakijoista. "Olen aina tykännyt opettamisesta. Kun töissäkin joutuu paljon miettimään asioita, etsimään ratkaisuja teknisiin ongelmiin, uskon että minulla olisi annettavaa." Orkesterimuusikkonakin Panu jaksaa harjoitella soolokappaleita. "Yritän aina lämmitellä jotain kappaletta. Pyrin esiintymään kerran vuodessa, se on sellaista itsensä alttiiksi laittamista. Kun on esitys tiedossa niin jaksaa harjoitella kappaleen loppuun saakka. Orkesterin solistina olen näköjään esiintynyt joka viides vuosi." Viimeksi Panu soitti Tapiola Sinfoniettan solistina Veli-Matti Puumalan bassokonsertin kantaesityksen. "Ensimmäinen läpimeno kesti kuusi tuntia!" Panu muistelee. Tämä basisti ainakin laittaa itsensä likoon.

Kotona Pärssisen perheessä riittää säpinää sillä lapset ovat jo melkoisia instrumentalisteja. Vanhin poika sai ahkerasta sellonsoiton harjoittelusta palkinnoksi valita joko rummut tai sähköbasson. Isän hienoisen vihjailun tuloksena taloon tuli rummut. "Onneksi paritalomme toinenkin perhe on musiikki-ihmisiä. Ja itse olen aina haaveillut rumpujen soitosta." Jäämme odottamaan rumpudebyyttiä.

Anna Rinta-Rahko

NYT ALKAA orkesterikirjallisuuden mielenkiintoisia paikkoja käsittevä sarja. Tarkoitus on kysellä eri soittajilta kommentteja samoihin katkelmiin. Tämänkertainen katkelma on valittu Sibeliuksen 1. sinfonian kolmannesta osasta. Panu Pärssinen ja Ville Väättäinen ovat tehneet sormitukset tällä kertaa.

JOUSITUKSISSA ei ollut paljon vaihtoehtoja tässä esimerkissä. Sormituksista Panu totesi, että tässä olivat tämänkertaiset sormitukset - vähän ajan päästä kysyttynä ne olisivat voineet olla toisenlaisia.

ENSI KERRALLA samat ihmiset saattaisivat antaa aivan erilaiset, mutta silloin asiantuntijoina ovat jotkut toiset. Toivottavasti tämä herättää ajatuksia eri vaihtoehtoista ja niiden eduista. Soitonäyte olisi tietysti paras tapa havainnollistaa, mutta kyllä tämäkin toimii.

(Ajanpuutteen vuoksi tähän numeroon aiottu Brahmsin 1. sinfonian I osan katkelma on jäänyt pois. Lehden taittäjä pahoittelee tapahtunutta.)

Julius Pyrhönen

orkesterikirjallisuus

VILLE:

F

arco *mf* *fz* *fz* poco crescendo

G

ff

PANU:

F

arco *mf* *fz* *fz* poco crescendo

G

ff

(D) *fz* D *fz* D *fz* G

ff

Yleisönosasto

KISSANHÄNNÄN NOSTO

NELJÄNNESVUOSISATA on pitkä aika, joten ei ole mikään ihme, ettei Jorma Katrama muista ihan tarkkaan mitä vuonna 1976 kontrabassoklubin perustamisen yhteydessä tapahtui. Mielestäni läsnä eivät olleet ainoastaan Oiva Nummelinin oppilaat, vaikka tunnelma olikin (ihan oikein) vahvasti Nummelinin "fanien" aikaansaama. Samalla tavalla kuin Käyrätorviklubin perustaminen pyöri tyystin Holger Fransmanin ympärillä (ja sekin oli ihan oikein).

LÄSNÄ OLI myöskin esim. Lauri Nissisen oppilaita ja (nyt tulee se kissanhännän nosto) myös minä, joka en ole Suomessa saanut ensimmäistäkään bassotuntia, olin läsnä. Tämä on tietenkin ihan mitätön asia ja mielenkiintoista ainoastaan siksi, että olin perustamisjuhlaan säveltänyt ja bassoklubille omistanut kappaleen "Tutti bassi soli". Ihan samalla tavalla kuin olin käyrätorviklubille säveltänyt "Apello di corno". Se on kirjoitettu 4-100:lle käyrätorvelle ja sitä soitetaan vieläkin (vuodesta 1973 lähtien) silloin tällöin. "Tutti bassi soli" sen sijaan ei soi enää. Siihen on ainakin yksi ihan selvä syy. Olin kirjoittanut sen vähintään kolmelle bassolle yhtenä partituurina ja kirjoittanut nuotin alareunaan: "Tämän nuotin kopioiminen on sallittu, suorastaan toivottu". Se taisi olla virhe. Kun sihteerin autosta varastettiin perustamiskokouksen pöytäkirjat meni saman tien kuolematon teokseni (tai oikeastaan se kuoli saman tien; minullahan ei ollut edes kopiota siitä). Mitä tästä opimme? Ei pidä antaa kopioimislupaa; se tuhoateoksen.

Onnea 25-vuotiaalle bassoklubille!

Arthur Fuhrmann
perustajajäsen

Jorma Katrama pahoittelee asiaa, aikojen saatossa nimiäkin unohtuu joskus. Näin se muisti toisinaan pätkii.

Nuorten kontrabassokilpailu

KILPAILUKUTSU

Tervetuloa Suomen kontrabassoklubin järjestämään toiseen suomalaiseen nuorison kontrabassokilpailuun Jyväskylään lauantaina 26.1.2002 klo 12. Tapahtumapaikkana on Jyväskylän ammattikorkeakoulun sali, osoite Pitkäkatu 18-20. Kilpailuun voivat osallistua kaikki vuonna 1986 ja sen jälkeen syntyneet kontrabasistit.

Kilpailun pakollisena tehtävänä:

- Teppo Hauta-ahon virtuoosikappale I tai II kokoelmasta 5/7 helppoa virtuoosikappaletta soolokontrabassolle, joista valitaan opettajan kanssa oppilaalle sopivampi.
- Vapaavalintainen yksiosainen pianosäestyksellinen teos, jonka kesto saa olla korkeintaan 5 minuuttia.

Pakollisia tehtäviä on saatavissa Suomalaisen musiikin tiedotuskeskuksesta, puh. 09-68 101 313. Kappaleet löytyvät myös Ahonen - Javas - Vuorento: Pikkubasisti 2. Sävellykset soitetaan mielellään ulkoa. Suomen Kontrabassoklubi järjestää kilpailuun säestäjän.

Kilpailun tuomareina toimivat Panu Pärssinen (Radion sinfoniaorkesteri) ja Sari Savolainen (Ala-Keiteleen musiikkiopisto). Kilpailussa ei ole sarjajakoa. Kaikki kilpailuun osallistuvat saavat kunniakirjan ja pienen palkinnon.

Ilmoittautumisten tulee olla perillä 31.10.2001 mennessä. Vapaamuotoisessa hakemuksessa tulee olla

- kilpailijan nimi, syntymäaika, osoite ja puhelinnumero
- opettajan nimi, osoite ja puhelinnumero
- kilpailussa esitettävät kappaleet

Ilmoittautumiset sähköpostitse tai postin välityksellä:

Taru Tiusanen / taru.tiusanen@kolumbus.fi

Nikunmäentie 1 B 4, 02920 Espoo

Tiedustelut numerosta 040-58 33 212 / Taru Tiusanen

First announcement

COLOURSTRINGS

ESTA - IKS 2001

COLOURSTRINGS SYMPOSIUM
in HELSINKI, AUGUST 1st - 5th, 2001

in conjunction with
the 29th Conference of the European String Teachers' Association (ESTA) and
the 15th Symposium of the International Kodály Society (IKS)
(August 6th - 11th, 2001)

The Colourstrings Symposium is designed for string teachers responsible for the teaching of children and for those professors, lecturers and heads of departments who are charged with the teaching of string methodology and pedagogy in universities, conservatories and colleges.

Proper knowledge of this new but fully established string teaching technique and philosophy is nowadays a real necessity wherever children are taught to play string instruments. The symposium is arranged in Helsinki, where **Colourstrings** was born and has developed over the last 30 years.

The intensive course will take the form of a workshop and the participants will play through the **Colourstrings** artistic-pedagogic repertoire: tutor books, etude books, duos, trios, quartettos and string orchestra pieces. The course will be held by the team of the Colourstrings authors led by **Csaba and Géza Szilvay**.

In addition, the symposium will offer participation in rehearsals, matinées and concerts in which children, young artists and internationally renowned performers with a common **Colourstrings** background will appear. There will also be evening sessions with master classes by outstanding soloists.

The organisers expect a high number of applications from teacher training lecturers. As places are limited, all applicants are advised to book early to avoid disappointment.

Colourstrings Symposium, August 1st - 6th 2001

The East Helsinki Music Institute

Address: Kreijarinkuja 4, FIN-00820 Helsinki, FINLAND

Phone: +358-9-755 258 31

Fax: +358-9-755 3159

E-mail: strings@ihmo.fiWebsite: <http://www.ihmo.fi/strings>

COLOURSTRINGS

COLOURSTRINGS SYMPOSIUM
International String Teacher Training Course
in HELSINKI, AUGUST 1st - 5th, 2001

Dear Colleague,

We were delighted to receive so many enquiries about the **International Colourstrings Symposium 2001** which will be arranged in conjunction with the ESTA and IKS Congresses in Helsinki. Below you will find more information about the Colourstrings Symposium. We hope it will be useful for planning your participation next summer. Also attached is the application form.

Dates: **Wednesday, August 1st - Sunday, August 5th, 2001**

The course starts at 10.00 am. on Wednesday, August 1st.

Please, note that Sunday, August 5th, is also a full teaching day.

Place: **The East Helsinki Music Institute**

("Itä-Helsingin Musiikkiopisto", address: Kreijarinkuja 4, 00820 Helsinki)

The Institute is situated in the East part of the capital, access from the central railway station by metro, direction East to Herttoniemi/Hertonäs station. From Herttoniemi metro station by bus 80, 80A or 93 direction Roihuvuori/Kasberg. You travel by bus to the sixth bus stop, to "Vuorenpeikontie" stop (ask the driver). From this bus stop the Music Institute is situated at a two minutes' walking distance.

Accommodation:

There will be three levels of accommodation.

A. Hotel accommodation downtown Helsinki. Please, make the booking through your own travel agency. Charges from FIM 500 / night onward.

B. Hotel accommodation in East Helsinki. We have booked 40 rooms in a hotel, prices in twin rooms FIM 200 - 250 / person / night

C. Private accommodation. We have organised 25 places with families free of charge, mainly for participants with extremely high travelling expenses (from Australia, America, Asia) or a narrow budget. If you require private accommodation, please, send your application by May 1st the latest.

Catering:

Breakfast will be with the accommodation.

Lunch will be provided at a restaurant (ten minutes' walking distance from the Music Institute), price FIM 40. The restaurant at this time is opened specially for the Colourstrings participants, and early bookings are therefore welcomed. Please, note that apart from this restaurant, there are only a few pubs near the Music Institute.

Snacks can be bought at the cafeteria of the Music Institute. There will be two short coffee pauses during the day.

Tourism:

For "after symposium" tourist activity we recommend the participants to contact our travel agency, Area Travel Bureau where you will be assisted by Ms. Ildiko Koivuvuo tel. (+358-9-)8183306, fax. (+358-9-)8183243.

Tuition fee: **FIM 1800** (including 6 - 7 hours teaching every day)

Deadline for applications:

For those who require private accommodation free of charge: **May 1st, 2001**

For all others: **June 1st, 2001**

Because the course is meant for teachers who haven't got the opportunity to observe regularly Colourstrings teaching at the East Helsinki Music Institute, applications from teachers working in Finland will be accepted only if there are free places. Acceptance will be informed by June 5th.

Applications should be made on the attached form and sent to the East Helsinki Music Institute. Please, **pay a deposit of FIM 500, non-refundable, when returning the application. The balance of FIM 1300 should be paid by July 1st, 2001.**

The payments should be made to the bank account of the East Helsinki Music Institute (Itä-Helsingin Musiikkiopisto)
Address: Kreijarinkuja 4, FIN-00820 Helsinki, FINLAND
Name and address of bank: Merita Bank, Itäkeskus, FIN-00930 Helsinki, Finland
Bank account number: 216638-2578

Colourstrings Symposium, August 1st - 5th 2001

The East Helsinki Music Institute

Address: Kreijarinkuja 4, FIN-00820 Helsinki, FINLAND

Phone: +358-9-755 258 31

Fax: +358-9-755 3159

E-mail: strings@ihmo.fi

Website: <http://www.ihmo.fi/strings>

We are looking forward to seeing you in Helsinki!

APPLICATION FORM (PLEASE, COMPLETE CLEARLY, IN BLOCK CAPITALS)

INTERNATIONAL COLOURSTRINGS SYMPOSIUM IN HELSINKI
AUGUST 1ST - 5TH, 2001

Name (in full): Mr/Ms
Instrument:
Position:
Address:
Phone:
Fax:
E-mail:
Accommodation (A - B - C):
Lunch required: Yes / No.
Special diets (vegetarian etc.) or allergies:

Please, pay a deposit of FIM 500, non-refundable, when returning the application.

The balance of FIM 1300 should be paid by July 1st, 2001.

The payments should be made to the bank account of the East Helsinki Music Institute (Itä-Helsingin Musiikkiopisto, address Kreijarinkuja 4, FIN-00820 Helsinki, FINLAND).

Name and address of bank: Merita Bank, Itäkeskus, FIN-00930 Helsinki, Finland

Bank account number: 216638-2578

Please, return the application by June 1st the latest, 2001 (or May 1st the latest, if family accommodation required).

Colourstrings Symposium, August 1st - 5th 2001

The East Helsinki Music Institute

Address: Kreijarinkuja 4, FIN-00820 Helsinki, FINLAND

Phone: +358-9-755 258 31

Fax: +358-9-755 3159

E-mail: strings@ihmo.fi

Osoitteenmuutoslomake:

nimi

uusi osoite

puhelin

e-mail

Lähetä osoitteeseen:

Suomen Kontrabassoklubi/
Sami Koivukangas
Hiomotie 46 A 9
00380 Helsinki

mustavalko kontrasti

D'ADDARIO Helicore 740,-

Orchestral Series (light/medium/heavy)

Solo Series (medium)

Hybrid Series (medium)

Pizzicato Series (medium)

DVORAK 8.900,-

3/4 kontrabasso, kokopuukansi

PIRASTRO Permanent 870,-

Orchestral-kielisarja

SONATA 1.100,-

Edullinen, 4/4 topattu

Gig Bag

CARBOW alk. 5.300,-

Hiilikuitujouset

STAHLHAMMER 490,-

Taittuva stakkeli

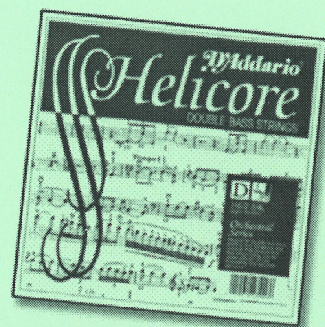
SONATA 490,-

Jousikotelo suojuksella
ja olkaremmillä

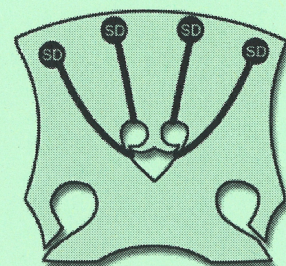
S.D.SYSTEMS 790,-

PU-4 mikrofoni

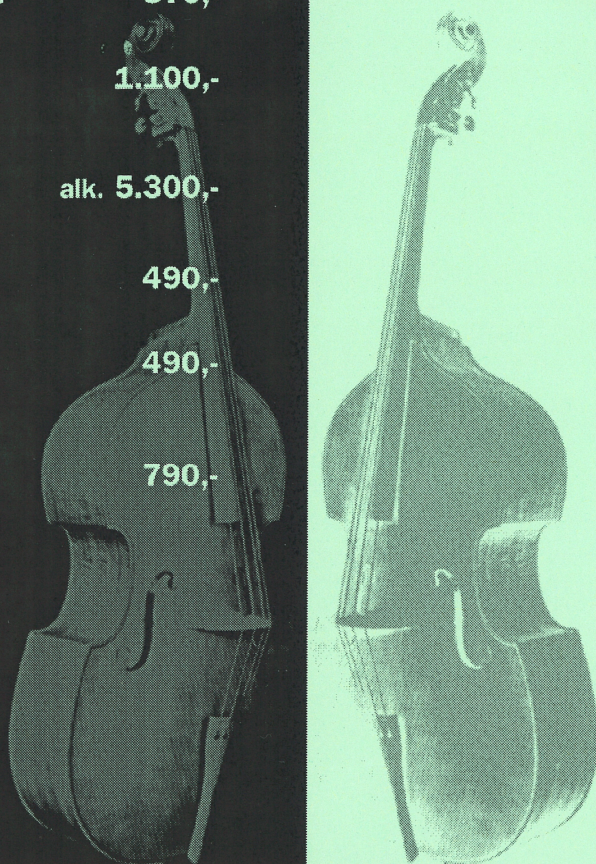
(4 erillistä mikrofonia)

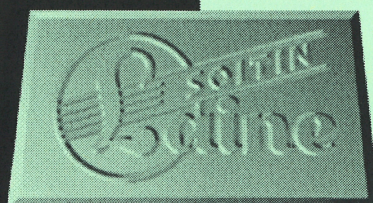
D'Addario

sd systems
INSTRUMENT MICROPHONES

**Tutustu Jousisoitinosaastomme
laajaan valikoimaan!**

Woodwinds

tarkoittaa kontrabassoa ja sen
tarvikkeita

Meiltä saa kaikenkokoisia, esim
1/10 -paketti 14 000 mk (sisältää
soittimen, jousen ja pussin,
soittovalmiuteen saatettuna)

Lukuisia erikokoisia kontrabassoja
aina tarjolla, myös
vanhoja soittimia

Rundas valikoima jousia,
stakkeleita, kielenpitimiä, talloja,
pinnapuita, otelautoja,
viritysmekanismeja, sordiinoita etc.

Markkinoiden paras bassopussi
nyt myös 1/2 ja 1/4 kokoina.

TIEDUSTELE

Vastaamme kernaasti kysymyksiisi

WOODWINDS Ky

Albertinkatu 17, 00120 Helsinki
puh. 09 7001 9470,
fax 09 7001 9471

www.woodwinds.fi

avoinna ark. 10 - 17, la 10 - 14
ma suljettu

TERVETULOA